

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Foltase a soudců Mgr. Davida Hipšra a Mgr. Lenky Krupičkové v právní věci žalobce: **K. K.,** zastoupen Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje,** se sídlem Žerotínovo náměstí 449/3, Brno, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 27. 6. 2018, č. j. 30 A 145/2016 - 32,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I.

[1] Rozhodnutím Magistrátu města Brna (dále též „správní orgán I. stupně“) ze dne 15. 3. 2016, č. j. ODSČ-90890/15-15, sp. zn. ODSČ-90890/15-FIL/VSPR, byl žalobce shledán vinným ze spáchání správního deliktu podle ustanovení § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o provozu na pozemních komunikacích“, popř. „zákon o silničním provozu“, či „silniční zákon“). Žalobce se měl dopustit uvedeného deliktu tím, že jako provozovatel motorového vozidla registrační značky X v rozporu s § 10 zákona o provozu na pozemních komunikacích nezajistil, aby při užití vozidla byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích, konkrétně povinnost stanovená v § 53 odst. 2 zákona o provozu na pozemních komunikacích (neoprávněné stání na chodníku). Za spáchání uvedeného deliktu byla žalobci uložena pokuta ve výši 1 500 Kč a povinnost uhradit náklady správního řízení ve výši 1 000 Kč.

[2] Proti tomuto prvoinstančnímu správnímu rozhodnutí podal žalobce odvolání, které zamítl žalovaný rozhodnutím ze dne 12. 7. 2016, č. j. JMK 106737/2016, sp. zn. S-JMK 63334/2016/ODOS/Př, a prvostupňové rozhodnutí potvrdil.

II.

[3] Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu ke Krajskému soudu v Brně. Shora označeným rozsudkem krajský soud žalobu zamítl. Krajský soud s poukazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu nepřisvědčil žalobní námitce, že správní orgán I. stupně zahájil řízení o správním deliktu provozovatele vozidla bez toho, aby učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku. Stejně tak krajský soud nepřisvědčil žalobci, že došlo k nedostatečnému vymezení způsobu spáchání skutku ve výroku prvostupňového rozhodnutí. Přestupek nezjištěného řidiče byl i v oznámení o zahájení řízení vymezen zcela jednoznačně odkazem na konkrétní zákonné ustanovení a žalobce tak musel mít jasnou představu o tom, v čem přestupek nezjištěného řidiče spočíval. Soud poukázal i na skutkové okolnosti dané věci a obsah správního spisu. Konečně pak krajský soud neshledal důvodnou námitku, že došlo k zániku odpovědnosti, resp. k prekluzi. Plné znění rozsudku je přístupné na www.nssoud.cz.

III.

[4] Žalobce (dále „stěžovatel“) napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“). Podle stěžovatele jsou závěry správních orgánů a krajského soudu nedostatečné a nesprávné. Výslovně namítal, že nebyly splněny podmínky pro zahájení řízení o správním deliktu provozovatele vozidla. Správní orgán zahájil řízení o správním deliktu provozovatele vozidla, aniž by učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku. Dále namítal, že správní orgán I. stupně stěžovateli nesdělil v oznámení o zahájení řízení o deliktu, resp. ani v rozhodnutí, v čem mělo údajné protiprávní jednání stěžovatele spočívat. Popis protiprávního jednání je nedostatečný a v rozporu s judikaturou Nejvyššího správního soudu. Podle stěžovatele nadto došlo v dané věci k prekluzi. Stěžovatel dále obsáhle polemizoval se závěry krajského soudu a správních orgánů. Z uvedených důvodů navrhl zrušení rozsudku krajského soudu a vrácení věci k dalšímu řízení.

IV.

[5] Žalovaný podal ke kasační stížnosti stručné vyjádření, ve kterém uvedl, že kasační stížnost považuje za nedůvodnou. Odkázal na obě správní rozhodnutí a rozsudek krajského soudu. Navrhl kasační stížnost zamítnout.

V.

[6] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

pokračování

[7] Kasační stížnost není důvodná.

[8] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval námitkami poukazujícími na nepřezkoumatelnost.

[9] Nejvyšší správní soud při posuzování nepřezkoumatelnosti rozsudků krajských soudů vychází z ustálené judikatury Ústavního soudu (např. nálezy ze dne 20. 6. 1996, sp. zn. III. ÚS 84/94, č. 34/1996 Sb. ÚS, a ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, č. 85/1997 Sb. ÚS), podle níž jedním z principů, které představují součást práva na řádný a spravedlivý proces (čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, čl. 1 Ústavy), jež vylučuje libovůli při rozhodování, je povinnost soudů své rozsudky řádně odůvodnit (ve správním soudnictví podle § 54 odst. 2 s. ř. s.). To potvrzuje i navazující judikatura Ústavního soudu, např. nález ze dne 11. 4. 2007, sp. zn. I. ÚS 741/06, č. 64/2007 Sb. ÚS, v němž Ústavní soud vyslovil, že „*odůvodnění rozhodnutí soudu jednajícího a rozhodujícího ve správním soudnictví, z něhož nelze zjistit, jakým způsobem postupoval při posuzování rozhodné skutečnosti, nevyhovuje zákonným požadavkům kladeným na obsah odůvodnění a v konečném důsledku takové rozhodnutí zasahuje do základních práv účastníka řízení, který má nárok na to, aby jeho věc byla spravedlivě posouzena*“. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, vyslovil, že pokud „*z odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu není zřejmé, jakými úvahami se soud řídil při naplňování zásady volného hodnocení důkazů či utváření závěru o skutkovém stavu, z jakého důvodu nepovažoval za důvodnou právní argumentaci stěžovatele v žalobě a proč subsumoval popsaný skutkový stav pod zvolené právní normy, pak je třeba pokládat takové rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů a tím i nesrozumitelnost ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.*“. Nepřezkoumatelností z důvodu nesrozumitelnosti se Nejvyšší správní soud zabýval např. v rozsudku ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, podle něhož lze „*za nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost obecně považovat takové rozhodnutí soudu, z jehož výroku nelze zjistit, jak vlastně soud ve věci rozhodl, tj. zda žalobu zamítl, odmítl nebo jí vyhověl, případně jehož výrok je vnitřně rozporný. Pod tento pojem spadají i případy, kdy nelze rozeznat, co je výrok a co odůvodnění, kdo jsou účastníci řízení a kdo byl rozhodnutím zavázán. Nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů je založena na nedostatku důvodů skutkových, nikoliv na dílčích nedostatcích odůvodnění soudního rozhodnutí. Musí se přitom jednat o vady skutkových zjištění, o něž soud opírá své rozhodovací důvody.*

[10] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek a dospěl k názoru, že není nepřezkoumatelný. Krajský soud a před ním i správní orgány se zabývaly jádrem dané věci, tj. otázkou, zda stěžovatel spáchal předmětný správní delikt, přičemž vypořádaly všechny nosné námitky. Argumentace obsažená ve správních rozhodnutích tvoří koherentní celek, ze kterého je zcela zřejmé, jaké úvahy a důvody správní orgány vedly k jim učiněným závěrům. To stejné platí i pro argumentaci krajského soudu. Z odůvodnění rozsudku je zřejmé, z jakého skutkového stavu krajský soud vyšel, jak vyhodnotil pro věc rozhodné skutkové okolnosti a jak je následně právně posoudil. Rozsudek je řádně odůvodněn a je plně srozumitelný. Nesouhlas stěžovatele s odůvodněním a závěry napadeného rozsudku nezpůsobuje jeho nepřezkoumatelnost (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 11. 2013, č. j. 2 As 47/2013 - 30, ze dne 29. 4. 2010, č. j. 8 As 11/2010 – 163 atd.). Nejvyšší správní soud připomíná, že nepřezkoumatelnost není projevem nenaplněné subjektivní představy stěžovatele o tom, jak podrobně by měl být rozsudek odůvodněn, ale

objektivní překážkou, která kasačnímu soudu znemožňuje přezkoumat napadené rozhodnutí (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2017, č. j. 3 Azs 69/2016 - 24, ze dne 27. 9. 2017, č. j. 4 As 146/2017 - 35). Podle Nejvyššího správního soudu rozsudek krajského soudu netrpí ani jinými vadami ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., které by vyvolávaly nutnost jeho zrušení.

[11] Stěžovatel v kasační stížnosti dále poukazoval na naplnění stížního důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

[12] Podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.

[13] Namítaný kasační důvod tedy zahrnuje tři možné situace. Za prvé může jít o situaci, kdy došlo k vadě řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu. Tak je tomu tehdy, pokud skutková podstata je se spisy v rozporu, pokud skutkový materiál, jinak dostačující k učinění správného skutkového závěru, vedl k jiným skutkovým závěrům, než jaký učinil rozhodující správní orgán. Skutková podstata dále nemá oporu ve spisech, chybí-li ve spisech skutkový materiál pro skutkový závěr učiněný rozhodujícím orgánem, přičemž tento materiál je nedostačující k učinění správného skutkového závěru. Za druhé dopadá tento důvod na situaci, kdy při zjišťování skutkové podstaty byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost a pro tuto vytýkanou vadu měl soud napadané rozhodnutí zrušit. K této situaci Nejvyšší správní soud uvádí, že intenzita porušení řízení před správním orgánem musí být v přímé souvislosti s následnou nezákonností jeho rozhodnutí. Třetí možnost pokrytá citovaným ustanovením § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. se týká nepřezkoumatelnosti rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost, kterou je třeba posuzovat vždy ve spojení se zněním konkrétního rozhodnutí.

[14] K uvedeným vadám v dané věci nedošlo. I podle názoru Nejvyššího správního soudu poskytuje správní spis dostatečnou oporu pro závěr, že se stěžovatel dopustil shora uvedeného deliktu, tedy že jako provozovatel motorového vozidla registrační značky X v rozporu s § 10 zákona o provozu na pozemních komunikacích nezajistil, aby při užití jím provozovaného vozidla byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích, konkrétně povinnost stanovená v § 53 odst. 2 zákona o provozu na pozemních komunikacích. Ostatně stěžovatel podklady založené ve správním spisu v řízení o kasační stížnosti relevantně nezpochybňoval. Ani netvrdil (natož nedokládal), že jej nelze považovat za provozovatele uvedeného vozidla, že jím provozované vozidlo neporušilo uvedenou povinnost atp.

[15] Stran dalších kasačních námitek považuje Nejvyšší správní soud za nutné nejprve se vyjádřit k úpravě obsažené v § 125f zákona o provozu na pozemních komunikacích.

[16] Uvedené ustanovení bylo do zákona o provozu na pozemních komunikacích (zákon č. 361/2000 Sb.) vloženo zákonem č. 297/2011 Sb. Uvedená novela za dosavadní ustanovení § 125e zákona o provozu na pozemních komunikacích vložila § 125f v tomto znění: *(1) Právnická nebo fyzická osoba se dopustí správního deliktu tím, že jako provozovatel vozidla v rozporu s § 10 nezajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem. (2) Právnická nebo fyzická osoba za správní delikt odpovídá, pokud a) porušení pravidel bylo zjištěno prostřednictvím automatizovaného technického prostředku používaného bez obsluhy při dohledu na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích nebo se jedná o neoprávněné zastavení nebo stání, b) porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje znaky přestupku podle tohoto zákona a c) porušení pravidel nemá za následek dopravní nehodu. (3) Za správní delikt podle odstavce 1 se uloží pokuta. Pro určení výše pokuty se použije rozmezí pokuty pro přestupek, jehož znaky porušení pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje; pokuta však nepřevýší 10 000 Kč. (4) Obecní úřad obce s rozšířenou působností správní delikt podle odstavce 1 projedná, pouze pokud učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku a a) nezahájil řízení o přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě, nebo b) řízení o přestupku zastavil, protože obviněnému z přestupku nebylo spáchání skutku prokázáno. (5) Provozovatel vozidla za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že v době před porušením povinnosti řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích a) bylo vozidlo, jehož je provozovatelem, odcizeno nebo byla odcizena jeho tabulka s přidělenou státní poznávací značkou, nebo b) podal žádost o zápis změny provozovatele vozidla v registru silničních vozidel.*

[17] Nejvyšší správní soud se vyjádřil k účelu úpravy, jež byla do zákona o provozu na pozemních komunikacích vložena novelou provedenou zákonem č. 297/2011 Sb., v rozsudku ze dne 11. 12. 2014, č. j. 3 As 7/2014 - 21. Mj. uvedl, že: „*Evidentním primárním úmyslem zákonodárce v právní úpravě správního deliktu dle ustanovení § 125f zákona o provozu na pozemních komunikacích je postihnout existující a jednoznačně zjištěný protiprávní stav, který byl způsoben provozem resp. užíváním vozidla při provozu na pozemních komunikacích. Podle názoru Nejvyššího správního soudu je zcela přiléhavé, pokud zákonodárce zvolil objektivní formu odpovědnosti samotného provozovatele vozidla, jenž je jako vlastník věci - nástroje spáchání protiprávnosti - z hlediska veřejného práva primární identifikovatelnou a konkrétní osobou.*“

[18] Dále lze zmínit navazující judikaturu, podle níž smyslem uzákonění správního deliktu provozovatele vozidla bylo postihnout taková deliktní jednání, u nichž bylo z povahy věci obtížné až nemožné bez spolupráce provozovatele vozidla identifikovat konkrétního pachatele přestupku. V těchto případech totiž správní orgány často zjistily spáchání přestupku, ale při zjišťování totožnosti pachatele byly odkázány na vysvětlení podané registrovaným provozovatelem vozidla. Pokud provozovatel odepřel podání vysvětlení s tím, že by jím vystavil postihu osobu blízkou (§ 60 odst. 1 věta za středníkem zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů), správní orgány se ocitly ve stavu důkazní nouze a věc odložily, protože při množství podobných dopravních

přestupků bylo vyloučeno zjišťovat totožnost přestupců jinými způsoby (rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 8 As 110/2015 - 46).

[19] Nutno dodat, že Ústavní soud nálezem ze dne 16. 5. 2018, sp. zn. Pl. ÚS 15/16, nevyhověl návrhu na zrušení § 10 odst. 3 zákona o provozu na pozemních komunikacích, resp. návrhu na vyslovení protiústavnosti § 125f odst. 1 téhož zákona. Mimo jiné konstatoval, že: „*Zásada presumpce neviny podle čl. 40 odst. 2 Listiny základních práv a svobod nebrání objektivní odpovědnosti za správní delikt. Jde o procesní zásadu vztahující se k trestnímu řízení, respektive k řízení o trestním obvinění, z níž samotné však neplynou omezení pro stanovení skutkových podstat trestných činů či správních deliktů. Takováto omezení lze naopak – v závislosti na povaze deliktu i právních následcích, které jsou spojeny s jeho spácháním – dovozovat z jiných ústavně zaručených základních práv a svobod. Právě takto dotčená základní práva, a nikoliv zásada presumpce neviny, jsou rozhodujícím kritériem přípustnosti objektivní odpovědnosti za správní delikt.(...) Samotná možnost provozovatele vozidla vyhnout se stíhání pro správní delikt podle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění účinném do 30. června 2017, označením řidiče vozidla, která je důsledkem subsidiarity tohoto správního deliktu k přestupku řidiče, ještě nezakládá právní či faktickou překážku uplatnění práva odepřít výpověď pro nebezpečí trestního stíhání jeho nebo jeho osoby blízké podle čl. 37 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Každý z těchto správních deliktů sleduje jiný účel. Zatímco subjektivní odpovědnost řidiče za přestupek je následkem jeho protiprávního jednání, objektivní odpovědnost provozovatele vozidla za správní delikt je výrazem jeho širší odpovědnosti jako vlastníka vozidla, respektive osoby, která vozidlo se souhlasem jeho vlastníka provozuje. Zákon může stanovit provozovateli vozidla povinnosti k zajištění účinné regulace silničního provozu, kterou si vyžaduje masivní využívání motorových vozidel, s nímž jsou přirozeně spojena některá nebezpečí pro životy, zdraví a majetek lidí. Každý, kdo se rozhodne opatřit si vozidlo, si musí být těchto povinností vědom.*“

[20] Stěžovatel namítal, že správní orgán I. stupně zahájil řízení o správním deliktu provozovatele vozidla, aniž by učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku. Tato námitka není důvodná.

[21] Nejvyšší správní soud se ztotožňuje s krajským soudem, že v daném konkrétním případě byly činěny dostatečné kroky ke zjištění pachatele předmětného přestupku, toho se však zjistit nepodařilo. Pokud stěžovatel tvrdí, že sdělil údaje o přestupci, je třeba uvést, že údajného přestupce stěžovatel označil až po odložení přestupku příslušným orgánem, přičemž nadto uvedl osobu pobývající mimo území České republiky (A. A., bytem v D., Katar), která již byla v minulosti pro správní orgán v obdobné věci nekontaktní, což je známo i Nejvyššímu správnímu soudu z jeho činnosti (viz např. rozsudek Nejvyšší správního soudu ze dne 29. 3. 2017, č. j. 6 As 24/2017 - 31). Nutno dodat, že by bylo „*proti smyslu úpravy správního deliktu provozovatele vozidla vyžadovat po správních orgánech rozsáhlé kroky směřující k určení totožnosti přestupce, nemají-li pro takové zjištění potřebné indicie a případné označení řidiče provozovatelem vozidla k výzvě podle § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu zjevně nevede, resp. nemůže vést k nalezení a usvědčení pachatele přestupku. [...] pokud provozovatel vozidla k výzvě správního orgánu označí za řidiče osobu, kterou nelze dohledat nebo se jí nedaří doručovat, [...] je podmínka učinění nezbytných kroků ve smyslu § 125f odst. 4 zákona o přestupcích naplněna a správní orgán po odložení či zastavení*

řízení o přestupku projedná správní delikt.“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10 2015, č. j. 8 As 110/2015 - 46). Od uvedených závěrů neshledal soud důvod odchýlit se ani v nyní posuzovaném případě, to platí tím spíše při zohlednění konkrétních okolností dané věci.

[22] Stěžovatel dále poukazoval na nedostatečnou specifikaci protiprávního jednání v oznámení o zahájení správního řízení, resp. ve výroku prvostupňového rozhodnutí. Tato námitka není důvodná.

[23] Ze správního spisu jednoznačně vyplývá, pro jaké protiprávní jednání bylo vůči stěžovateli zahájeno řízení ve věci předmětného správního deliktu. Viz oznámení o zahájení správního řízení, kde je mj. uvedeno, že správní orgán I. stupně zahajuje řízení o správním deliktu podle § 125f zákona o provozu na pozemních komunikacích, kterého se stěžovatel dopustil jako provozovatel konkrétního motorového vozidla tím, že v rozporu s § 10 zákona o provozu na pozemních komunikacích nezajistil, aby při užití vozidla byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích; porušení pravidel silničního provozu spočívá v „*neoprávněném zastavení nebo stání, tedy porušení povinnosti dle ustanovení § 53 odst. 2 zákona o silničním provozu mající znaky přestupku dle ustanovení § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu bylo zjištěno Městskou policií Brno na pozemní komunikaci Antonínská 5 v Brně dne 25. 9. 2014 v 00.35 hodin*“. Takový popis jednání pak přebírá i výrok prvostupňového rozhodnutí.

[24] Ačkoliv si jistě lze odstavit ještě podrobněji specifikaci, uvedený popis splňuje požadavky vyplývající z judikatury Nejvyššího správního soudu. Viz např. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 1. 2008, č. j. 2 As 34/2006 - 73, č. 1546/2008 Sb. NSS: „*výrok rozhodnutí o jiném správním deliktu musí obsahovat popis skutku uvedením místa, času a způsobu spáchání, popřípadě i uvedením jiných skutečností, jichž je třeba k tomu, aby nemohl být zaměněn s jiným.*“ V dané věci je skutek specifikován tak, aby nemohl být zaměněn s jiným. Ostatně stěžovatel žádný případ možné záměny ani nezmiňoval.

[25] Stěžovatel v kasační stížnosti konečně namítal, že v daném případě došlo k prekluzi, pro kterou měl krajský soud zrušit rozhodnutí správních orgánů.

[26] Mezi stranami přitom není sporné, že v nyní posuzovaném případě došlo ke spáchání přestupku nezjištěného řidiče (na nějž je navázán správní delikt stěžovatele) dne 25. 9. 2014.

[27] Nejvyšší správní soud konstatuje, že zákon o provozu na pozemních komunikacích ve znění zákona č. 297/2011 Sb. (k němu viz výše) skutečně neobsahoval výslovnou úpravu prekluzivní lhůty pro správní delikty fyzických osob. Zákon o provozu na pozemních komunikacích výslovně obsahoval toliko prekluzivní lhůtu u správních deliktů právnických osob, a to v § 125e odst. 3, podle kterého „*odpovědnost právnické osoby za správní delikt zaniká, jestliže o něm příslušný orgán nezahájil řízení do 2 let ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 4 let ode dne, kdy byl spáchán.*“ Ustanovení § 125e odst. 5 zákona o provozu na pozemních komunikacích pak v této době stanovilo, že „[n]*a odpovědnost za jednání, k němuž došlo při podnikání fyzické osoby nebo v přímé*

souvislosti s ním, se vztahují ustanovení zákona o odpovědnosti a postihu právnické osoby; obdobně to platí pro odpovědnost fyzické osoby za správní delikt podle § 125d“.

[28] Teprve s účinností od 7. 11. 2014 byla novelou zákona o provozu na pozemních komunikacích (provedenou zákonem č. 230/2014 Sb.) výslovně zakotvena prekluzivní lhůta správního deliktu provozovatele vozidla podle § 125f tohoto zákona i u fyzických osob nepodnikajících, a to tak, že v § 125e odst. 5 věta za středníkem zákona byl „*§ 125d*“ nahrazen „*§ 125f*“.

[29] K dané problematice se však již vyjádřil Nejvyšší správní soud, který shledal, že uvedení odkazu na § 125d v § 125e odst. 5 věta za středníkem zákona o provozu na pozemních komunikacích je nutno považovat za zjevnou chybu v textu zákona, která byla zákonem č. 230/2014 Sb. toliko napravena. „*Smyslem části poslední věty za středníkem v § 125e odst. 5 silničního zákona je (a vždy bylo) vztáhnout pravidla o odpovědnosti právnických osob i na fyzické osoby nepodnikající, dopustily-li správního deliktu podle silničního zákona. Jediným ustanovením v celém silničním zákoně, které upravuje právě takový typ protiprávního jednání nepodnikajících fyzických osob, byl a je § 125f. Pokud tedy § 125e odst. 5, in fine silničního zákona ve znění před novelou nelogicky odkazoval na § 125d, šlo o zjevnou chybu a ve skutečnosti měl odkaz mířit k § 125f.*“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 6. 2018, č. j. 3 As 46/2017 - 40).

[30] Ostatně obdobně se vyjádřil Nejvyšší správní soud např. v rozsudcích ze dne 22. 6. 2017, č. j. 10 As 308/2016 - 20, ze dne 3. 8. 2017, č. j. 9 As 346/2016 - 56, nebo ze dne 2. 10. 2017, č. j. 3 As 266/2016 - 28.

[31] Např. v posledně uvedeném rozsudku mj. uvedl, že „*Nejvyšší správní soud úvodem nepopírá, že právní úprava lhůty zániku odpovědnosti obsažená v silničním zákoně ve znění účinném před Novelou* (zákon č. 230/2014 Sb. – pozn. soudu) *byla značně nejasná a působila nejednotnost v rozhodování správních orgánů i soudů. Ustanovení § 125e odst. 5 silničního zákona v této době uvádělo, že [n]a odpovědnost za jednání, k němuž došlo při podnikání fyzické osoby nebo v přímé souvislosti s ním, se vztahují ustanovení zákona o odpovědnosti a postihu právnické osoby; obdobně to platí pro odpovědnost fyzické osoby za správní delikt podle § 125d . Věta za středníkem tedy upravovala zánik odpovědnosti nepodnikající fyzické osoby za správní delikty podle § 125d, kterých se ale mohly dopustit kromě právnických osob jen podnikající fyzické osoby (viz nadpis § 125d Správní delikty právnických a podnikajících fyzických osob). Text § 125e odst. 5 tak zmínkou o § 125d vytvářel v souvislosti s nepodnikajícími fyzickými osobami mylný dojem, že i taková osoba se může dopustit deliktu podle § 125d. Takový výklad je však nepřijatelný, neboť odporuje jak nadpisu, tak samotnému obsahu § 125d silničního zákona. V opakovaně zmiňované Novele silničního zákona, účinné ode dne 7. 11. 2014, tedy po spáchání obou sporných správních deliktů, změnil zákonodárce v poslední větě ustanovení § 125e odst. 5 za středníkem původní zmínku o § 125d na § 125f . Tento krok v důvodové zprávě okomentoval jako legislativně technickou úpravu. Zdejší soud tento postup zákonodárce nahlíží jako nápravu zjevné chyby v psaní, protože odkaz v § 125e odst. 5 měl od počátku mířit právě k § 125f silničního zákona. Toto ustanovení totiž upravuje právě delikty právnických a fyzických osob bez rozlišení toho, zda podnikají, nebo ne.* (...) *Lze tak konstatovat, že smyslem části poslední věty za středníkem v § 125e odst. 5 silničního zákona je a vždy bylo vztáhnout pravidla o odpovědnosti právnických osob i na fyzické osoby*

nepodnikající, které se dopustily správního deliktu podle silničního zákona. Jediným ustanovením v celém zákoně, které upravuje právě takový typ protiprávního jednání fyzických osob nepodnikajících, byl a je § 125f. I když tedy § 125e odst. 5 silničního zákona ve znění před Novelou nelogicky odkazoval na § 125d, šlo o překlep a ve skutečnosti měl (v úmyslu) odkaz mířit k § 125f. (...) Soud tedy shrnuje, že původní odkaz na § 125d již na první pohled postrádal smysl a lze logicky dovodit, že zákonodárce chtěl ve skutečnosti odkázat na § 125f. Krom toho, což považuje zdejší soud za stěžejní, je třeba dát stěžovateli za pravdu i v tom, že není ani z věcných důvodů namístě, aby pachateli tohoto speciálního správního deliktu (byť je jím fyzická osoba nepodnikající) svědčila kratší lhůta pro zánik odpovědnosti ve smyslu § 20 odst. 1 přestupkového zákona. Popíralo by to totiž samotnou konstrukci tohoto typu deliktu a jeho subsidiární povahu. Proto se v této věci neměla užít analogie ve vztahu k § 20 odst. 1 přestupkového zákona, jak nesprávně učinil krajský soud, nýbrž analogie ke lhůtě pro zánik odpovědnosti za správní delikt podle silničního zákona."

[32] Stejně tak lze poukázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 8. 2017, č. j. 9 As 346/2016 - 56, v něm soud obdobně uzavřel, že „*původní odkaz na § 125d zákona o silničním provozu byl formálně nesmyslný již na první pohled, a lze logicky dovodit, že zákonodárce chtěl ve skutečnosti odkázat na § 125f zákona o silničním provozu. Krom toho (což je důležitější) není ani z věcných důvodů namístě, aby pachateli tohoto speciálního správního deliktu (byť je jím fyzická osoba nepodnikající) svědčila kratší lhůta pro zánik odpovědnosti (odpovídající lhůtě podle zákona o přestupcích): popíralo by to totiž samotnou konstrukci tohoto typu deliktu a jeho subsidiární povahu. Proto se v této věci neměla užít analogie ke lhůtě podle přestupkového zákona, nýbrž analogie ke lhůtě pro zánik odpovědnosti za správní delikt podle zákona o silničním provozu.*"

[33] Obdobně viz i nedávný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 6. 2018, č. j. 3 As 84/2017 - 19, podle něhož: „*Na projednávaný případ bylo naopak již v době před účinností novely silničního zákona (7. 11. 2014) třeba vztáhnout lhůty podle § 125e odst. 3 silničního zákonu, tedy dvouletou subjektivní a čtyřletou objektivní. Vzhledem ke skutkovým okolnostem případu, kdy ke spáchání přestupku, na který je navázán správní delikt provozovatele vozidla, došlo dne 16. 5. 2014, přičemž zahájení řízení bylo žalobci oznámeno dne 24. 7. 2014 (viz správní spis), je zřejmě, že k uplynutí prekluzivních lhůt podle § 125e odst. 3 silničního zákona v projednávaném případě nedošlo.*"

[34] Lze tedy uzavřít, že na zánik odpovědnosti provozovatele vozidla bylo i před účinností novely č. 230/2014 Sb. nutno analogicky aplikovat prekluzivní lhůtu stanovenou v § 125e odst. 3 tohoto zákona. Odpovědnost stěžovatele za správní delikt tudíž mohla zaniknout až tehdy, pokud by správní orgán I. stupně nezahájil řízení *do 2 let ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 4 let ode dne, kdy byl spáchán.*

[35] Přestupek nezjištěného řidiče (a tedy i správní delikt stěžovatele) byl spáchán dne 25. 9. 2014, přičemž správní orgán se o něm dozvěděl na základě oznámení Městské policie Brno ze dne 16. 1. 2015, a správní řízení zahájil (doručením oznámení o zahájení zástupci stěžovatele) dne 26. 11. 2015, (přičemž dne 15. 3. 2016 vydal prvostupňové rozhodnutí, které žalovaný potvrdil rozhodnutím ze dne 12. 7. 2016). Lze proto přitakat krajskému soudu, že v daném případě nedošlo k zániku odpovědnosti za přestupek.

[36] Na výše uvedených závěrech nic nemění ani argumentace stěžovatele v kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud ji neshledává případnou. Ani na základě legislativních změn v dané oblasti, resp. na základě usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2016, č. j. 5 As 104/2013 - 46, nelze dospět k závěru o nutnosti aplikace zákona o odpovědnosti za přestupky (zákon č. 250/2016 Sb.) na daný případ.

[37] Jak uvedl Nejvyšší správní soud např. v rozsudku ze dne 22. 6. 2017, č. j. 10 As 308/2016 - 20, tedy po vydání uvedeného usnesení rozšířeného senátu, *„použití lhůty pro zánik odpovědnosti za správní delikty právnických a podnikajících fyzických osob (dvouleté subjektivní, nanejvýš však čtyřleté od spáchání) není v neprospěch žalobce, protože jinak by jeho odpovědnost nebyla časově ohraničena vůbec, což je s ohledem na základní ústavní požadavky nepřijatelné.*“

[38] Na uvedený rozsudek pak navázal Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 3. 8. 2017, č. j. 9 As 346/2016 - 56, a v rozsudku ze dne 2. 10. 2017, č. j. 3 As 266/2016 - 28, kde uvedl, že *„použití lhůty pro zánik odpovědnosti za správní delikty právnických a podnikajících fyzických osob (dvouleté subjektivní, nanejvýš však čtyřleté od spáchání) není v neprospěch žalobce, protože jinak by jeho odpovědnost nebyla časově ohraničena vůbec, což je představa nepřijatelná. S ohledem na výše uvedený proces, při němž je třeba nejprve zjišťovat pachatele pokračování přestupku, je tato lhůta i přiměřená. Pro úplnost lze však odkázat na nález Ústavního soudu ze dne 21. 12. 1993, sp. zn. Pl. ÚS 19/93, podle něhož platí, že otázka procesních předpokladů trestní stíhatelnosti vůbec, a tím otázka promlčení, nepatří v České republice ani v jiných demokratických státech do oblastí těch základních práv a svobod principiální povahy, jež jsou součástí ústavního pořádku. Ústava ani Listina základních (a ne jiných) práv a svobod neřeší detailní otázky trestního práva, nýbrž stanoví nesporné a konstitutivní principy státu a práva vůbec. Listina v čl. 40 odst. 6 se zabývá tím, které trestné činy lze stíhat (totiž ty, jež byly vymezeny zákonem v době, kdy byl čin spáchán), a neupravuje otázku, jak dlouho lze tyto činy stíhat. (...) Nejvyšší správní soud nepřehlédl, že ke dni 1. 7. 2017* nabyl *účinnosti zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále zákon o odpovědnosti za přestupky) a související zákon č. 183/2017 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o odpovědnosti za přestupky. Druhý z uvedených zákonů měl přitom zásadní dopad i na ustanovení § 125e a § 127f silničního zákona, kdy v případě ustanovení § 125e vypustil (mj.) též ustanovení týkající se lhůt pro zánik odpovědnosti pachatele, a § 125f modifikoval v tom směru, že již nehovoří o právnické nebo fyzické osobě a správním deliktu, ale o provozovateli vozidla a přestupku. Skutková podstata přestupku provozovatele vozidla však zůstala totožná, včetně zachování objektivní odpovědnosti nepodnikající fyzické osoby a konečně rovněž i výše možné sankce.*“

[39] Obdobně viz nedávný rozsudek ze dne 11. 6. 2018, č. j. 3 As 84/2017 - 19, ve kterém Nejvyšší správní soud uvedl, že ke dni 1. 7. 2017 nabyl *„účinnosti zákon o odpovědnosti za přestupky a s ním související zákon č. 183/2017 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o odpovědnosti za přestupky. Druhý z uvedených zákonů měl přitom zásadní dopad i na ustanovení § 125e a § 125f silničního zákona, kdy v případě § 125e vypustil (mj.) též ustanovení týkající se lhůt pro zánik odpovědnosti pachatele, a § 125f modifikoval v tom směru, že již nehovoří o „právnické nebo fyzické osobě “ a „správním deliktu“, ale o „provozovateli vozidla“ a „přestupku“. Skutková podstata (nyní) přestupku provozovatele vozidla však zůstala totožná, včetně zachování objektivní odpovědnosti nepodnikající fyzické osoby a konečně*

rovněž i výše možné sankce. Zákon o odpovědnosti za přestupky potom v přechodných ustanoveních, in concreto v § 112 odst. 2, uvádí, že „[u]stanovení dosavadních zákonů o [...] lhůtách pro zánik odpovědnosti za přestupek nebo jiný správní delikt se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona nepoužijí. Odpovědnost za přestupek a dosavadní jiný správní delikt však nezanikne dříve, než by uplynula některá ze lhůt podle věty první, pokud k jednání zakládajícímu odpovědnost došlo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.“ Vzhledem k tomuto ustanovení a skutečnosti, že nová úprava není pro žalobce příznivější, se tak výše uvedené závěry uplatní vůči jednání žalobce i po vstupu zákona o odpovědnosti za přestupky a souvisejících zákonů v účinnost.“

[40] Z výše uvedené judikatury tedy jednoznačně vyplývá, že krajský soud nepochybil, pokud v dané věci neshledal zánik odpovědnosti za přestupek na základě právní úpravy obsažené v zákoně o odpovědnosti za přestupky. Konstantní judikatura Nejvyššího správního soudu oporu pro závěry stěžovatele neposkytuje. Předmětem soudního přezkumu přitom není jiný rozsudek Krajského soudu v Brně než rozsudek ze dne 27. 6. 2018, č. j. 30 A 145/2016 - 32, a proto se soud nemůže vyjadřovat ke správnosti závěrů uvedených v jiných rozsudcích Krajského soudu v Brně. V nyní posuzované věci postupoval krajský soud zcela v souladu s právní úpravou a judikaturou, a Nejvyšší správní soud proto jeho závěry přebírá.

[41] Nejvyšší správní soud neshledal v rozhodnutích správních orgánů a krajského soudu ani žádné další vady, pro které by bylo nutno jejich rozhodnutí zrušit. Jejich závěry mají plnou oporu v právní úpravě a správním spisu. Zdejší soud se s jejich hodnocením ztotožnil. Z tohoto důvodu nemohl Nejvyšší správní soud shledat případnou ani polemiku stěžovatele s jejich argumentací.

[42] S poukazem na všechny shora uvedené důvody Nejvyšší správní soud zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s. *in fine*).

[43] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože mu podle obsahu spisu nevznikly žádné náklady mimo rámec běžné úřední činnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. října 2018

JUDr. Tomáš Foltas
předseda senátu